

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădețul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișelețiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniara), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noișana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Țimișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe ½ an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Cuvântul Blajului?

În numărul nostru 21 dela 20 Mai a. c. am făcut amintire, pe scurt, despre atacurile pline de ură și patimă, ce organul metropoliei blăjene: „Unirea“ a aflat de bine și românesc, a le îndreptă în contra „Albinei“ din prilejul adunării ei generale, susținând despre acest institut, cu o ușurătate condamnabilă, lucruri, ce nici cei mai aprigi dușmani, străini de neamul nostru, nu au avut îndrăsneala să susțină pân' acum despre primul nostru institut financiar.

Ne-am mulțămît atunci a lua simplu act de ieșirile violente ale ziarului blăjan, intitulat — credem — pe nedrept „Cuvântul Blajului“. Nu ne-am ocupat mai de aproape cu calumniile, ce s'au aruncat asupra celui mai vechiu institut financiar al nostru, fiindcă am avut convingerea, că la pretinsul „Cuvânt al Blajului“, va avea și este obligată să zică un cuvânt și direcțiunea „Albinei“.

Cuvântul acesta a și urmat. Cu data de 23 Mai a. c. direcțiunea „Albinei“ a adresat „Unirii“ scrisoarea și rectificarea de mai jos, apărută, aceasta din urmă, la locul impus, în Nr. 54 dela 27 Mai a. c. al numitului ziar.

Iată în întregime atât scrisoarea, cât și rectificarea:

Onorată redacțiune!

Prim-articolul „Cuvântul Blajului“ din Nrul 49 dela 16 crt. al „Unirei“, referitor la adunarea generală din urmă dela „Albina“, fiind prin conținutul său neadevărat, injust și inoportun, gravaminal pentru institutul nostru, ne impune datoria neplăcută, dar imperativă de a face uz de dispozițiunile legii de presă (Art. XIV din 1914) și a Vă invita să faceți loc, în numărul cel mai apropiat al ziarului D-voastră, tot la loc de frunte, adecă pe pagina primă și tot cu aceleași caractere de tipar, cu care a fost imprimat prim-articolul din chestiune, la următoarea:

Rectificare.

Toată suflarea românească dela noi s'a bucurat sincer, că în acestea zile de grea cumpănă, adunarea generală a „Albinei“ a fost la înălțimea chemării sale, decurgând demn, liniștit, dar în acelaș timp, luând cu vot unanim și importante hotăriri cu privire la unele chestiuni de ordin organizatoric, necesare la institut.

Așa fiind, advertisementul D-voastră la adresa reprezentanților blăjeni din aceea adunare este desigur fără rost și deplasat. Deplasate și fără rost sunt și recriminările D-voastră de ordin confesional, pentru că altele sunt considerantele, care determină ținuta conducerii și acționarilor institutului, iar nu veleitățile confesionale. Tocmai de aceea regretăm și detestăm sincer tendința D-voastră de a provoca disensiuni confesionale și acolo, unde nu e locul lor.

Dar peste aceste dureri inchipuite ale D-voastră în cele din urmă am fi putut trece mai ușor, pentru că la adevărat vorbind nu le atribuim vre-o importanță deosebită pentru mersul lucrurilor dela „Albina“.

Cu totul altul este însă cazul, ce privește aceea afirmare a D-Voastră, că institutul nostru în anul trecut s'ar fi „clătinat din temelii“ în urma greutăților, prin care a trecut. O asemenea afirmare categorică, lansată în organul metropoliei gr.-cat. de Alba-Iulia, dacă ar fi adevărată, ar trebui să aducă o mare stricăre unui institut de credit.

Din norocire însă pentru „Albina“, afirmarea D-voastră e cu desăvârșire lipsită de adevăr. E prea adevărat, că institutul în timpul din urmă a trebuit să treacă peste unele greutăți, temporale și excepționale, datorite în primul rând situațiunii create prin războiul de lungă durată, iar în rândul al doilea prin depărțarea fostului director dela conducerea institutului, în împrejurări cu totul anormale, precum și prin unele

măsuri excepționale, ce a ținut guvernul țării să ia față de „Albina“. Avem însă marea mângâiere a putea susține cu toată hotărârea, că institutul a trecut cu bine peste toate aceste incontestabile greutăți.

Intru confirmarea constatărilor noastre, ținem să accentuăm următoarele fapte, despre al căror adevăr oricine se poate convinge în biurourile institutului:

a) Operațiunile institutului, profitul curat al anului și considerabilele sale rezerve latente nu au suferit nici o schimbare radicală față de trecut;

b) Institutul este onorat din partea clientelei sale vechi cu aceeași încredere neștirbită, ca și în trecut și

c) Cursul acțiunilor institutului se află în continuă creștere progresivă.

A vorbi deci în asemenea împrejurări de clătinarea din temelii a institutului „Albina“ este puțin serios și din partea noastră nu putem decât să regretăm sincer ținuta „Unirii“ față de primul nostru institut de credit.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiu ținută la 23 Maiu 1916.

Dr. I. Mihu,
președinte.

Iosif Lissai,
director.

Acest răspuns calm și demn va fi dumerit, de sigur și pe acei puțini, dintre cetitorii neorientați ai «Unirii», cari, poate s'au alarmat, în primul moment, de aserțiunile nesocotite și recriminările ridicole ale ziarului blăjan față de «Albina». Pentru majoritatea publicului, desbrăcat de urâta patimă a confesionalismului, și pentru ceice cu adevărat reprezintă «cuvântul Blajului» el a fost aproape superfluu, căci aceștia și-au spus deja cuvântul desaprobat asupra nesocotitelor «Unirii».

Noi nu mai adăugăm nimic la cuvântul direcțiunii «Albinei», doar că vom fixa aici, pentru ceice nu le-ar ști, unele fapte, pentru a ilustra modul cum practică în realitate «Albina» confesionalismul, ce i se atribuie de «Unirea».

1. «Albina» a alimentat în tot trecutul ei de peste 4 decenii și alimentează și de prezent, în măsura cea mai largă cu mijloacele sale de credit, toate instituțiile și persoanele vrednice de încredere fără privire la confesiunile lor. Exemple sunt destule, vechi și noue, chiar în Blaj și jur.

2. Băncile noastre «unite» s'au bucurat la «Albina» totdeauna, în timpuri normale, ca și în cele de criză și mai ales în criză, de întreaga și egală ocrotire cu băncile «neunite». Unele își datoresc existența, deadreptul, sprijinului puternic, ce li s'a dat — când au ajuns în strâmtoare — din partea primului nostru institut financiar.

În privința aceasta au cuvântul băncile noastre din părțile nordice ale Ardealului.

3. «Albina» a promovat, direct înființarea de bănci «unite». Jumătate din întreg stocul de acții, ce are în portofoliul său, sunt dela bănci cu caracter pronunțat «unit».

4. Între funcționarii săi numără, afară de avocatul-jurisconsult dela «Centrală» 10 «uniți» între cari 3 dirigenți de filiale.

Influența războiului asupra viitoarei înfățișări a politicii comerciale.

Atențiunea întregei lumi este atrasă de aproape doi ani de zile asupra războiului militar pe care-l duc statele mari ale îmbătrânitei Europe, cu tendința de a se sdrobi unele pe altele. Dar dacă războiul militar este acela, care va aduce deciziunea, forțele care-l

alimentează și îi dau puțința desfășurării complete, sunt, în mare parte de natură economică și financiară. Astăzi s'a văzut mai mult decât oricând, că războiul politic și războiul economic sunt două fețe, care se întregesc și se presupun ale vieții sociale organizate în state. Astăzi nu mai există om de stat, care să nu fi părăsit concepțiunea cancelarului Bismarck, după care nu există comunitate și deci nici conflict între interesele politice și cele economice ale unui stat, fiecare rezolvindu-se cu mijloace proprii.

Dar dacă ambele interese merg și se sprijină împreună în timp de pace, ca și în timp de războiu, trebuie totuș să recunoaștem că intensitatea rolului lor variază în raport invers unul față de altul.

În timpul războiului interesele politice-militare primează asupra tuturor celorlalte interese, a cărei importanță constă numai în gradul în care pot fi de folos celor dintâi. În timp de pace interesele economice primează, iar puterea politică slujește ca strajă, ce are să garanteze libera manifestare a intereselor economice și culturale.

Dintre toate manifestările economice ne propunem să cercetăm numai pe acelea, cari de obicei se subsumează sub denumirea de *măsuri de politică comercială*. Înțelegem prin aceasta totalitatea măsurilor luate de stat în scopul de a favoriza interesele sale economice în legătură cu alte state străine. Cum aceste raporturi se manifestă mai ales sub forma de raporturi comerciale, adică de schimb de mărfuri, de aceea și măsurile luate de stat pentru valorificarea intereselor economice interne, față de străinătate, se vor repercuta în primul rând asupra comerțului exterior de mărfuri.

Ori războiul european, ale cărui efecte politice s'au întins și asupra celorlalte trei mari continente ale pământului, război, care în efectele sale economice a sdruccinat întreaga piață mondială, nu se putea să nu aducă schimbări și în domeniul politicii comerciale externe.

Cercetând, cari sunt modificările pe care le-a adus războiul asupra politicii comerciale a statelor europene trebuie să deosebim două serii de efecte: unele imediate și temporare, cu caracter tranzitoriu, născute din situațiunea excepțională a stărei de război, menite să dureze tot atât cât și el, și altele cu tendința de a dura și în viitor, modificând sau continuând direcțiunea politicii comerciale dela începutul veacului al XX-lea până în preajma conflictului.

Trebuie totuși să observăm că efectele imediate ale războiului asupra politicii comerciale au fost pentru câtăva vreme neînsemnate.

Faptul se explică prin împrejurarea că în primele timpuri dela declararea războiului, toate guvernele au preocupări prea importante în domeniul politico-militar pentru a mai avea vreme să se ocupe cu chestiuni de politică comercială. Abia mai târziu după ce războiul militar se repercutează cu mai multă tărie asupra situațiunei economice a cărui orânduire devine un factor hotărîtor chiar pentru acțiunea militară, și după ce războiul a adus modificări teritoriale mai însemnate, abia atunci se petrec și schimbări politice-comerciale mai importante.

I. Efectele imediate.

Măsurile de politică comercială cu caracter imediat sunt foarte număroase ca număr, reduse însă din punctul de vedere al formelor, ce îmbracă. Nu ne vom opri la înșirarea tuturor măsurilor, care ar necesita un volum întreg pentru a fi expuse în întregime. În Ger-

mania s'a și tipărit o lucrare, ce conține toate modificările aduse în toate statele din Europa și din celelalte continente, relative la regimul mărfurilor, broșură destinată a servi în special comercianților germani. Ori nu aceasta ne interesează pe noi, ci care este ideea generală ce a prezidat la emiterea lor și care sunt formele în care s'au realizat. Toate măsurile de politică comercială cu caracter imediat și temporar ce au fost luate în actualul războiu, nu trebuiesc privite decât ca mijloace menite a ajuta și întregi acțiunea politică militară. Ideea generală a cărei inițiativă au avut-o puterile înțelegerii eră prohibirea oricărui import de mărfuri în Germania. Mijlocul general al realizării eră întrebuintarea procedurii lui Napoleon I, care în 1806 decretase la Berlin blocul continental. Că nici blocul actual, ca și acel al lui Napoleon, nu a reușit, aceasta se datorește faptului că raporturile comerciale internaționale sunt atât de numeroase și de intense și banul are o putere de pătrundere atât de mare, încât o închidere completă a unui imperiu de dimensiunile Austro-Germaniei devine o imposibilitate. Acestei închideri parțiale, cum și încetării generale a raporturilor comerciale internaționale, se datoresc toate măsurile de politică comercială, atât ale statelor beligerante, cât și ale statelor neutre. Teama ca nu cumva substanțele alimentare să părăsească țara, și ca nu cumva materiile prime necesare acțiunii militare să fie atrase de prețul lor ridicat, în afara granițelor, a adus aplicarea măsurilor extreme ale politicii comerciale și anume prohibițiunile la export pentru substanțele alimentare și unele materii prime. Cu desfășurarea războiului însă, când s'a văzut că aproape toate forțele productive ale unei națiuni sunt puse la contribuțiune pentru debândirea victoriei, au fost prohibite la export toate articolele de orice fel ar fi, care s'au găsit că ar putea avea o utilitate cât de mică în războiu.

Pe de altă parte, în scopul de a ușura importul de mărfuri necesare s'a recurs la reducerea taxelor și chiar la scutirea taxelor de import. Astfel Germania care sporise în 1902 taxele asupra cerealelor a fost nevoită să le desființeze pentru durata războiului spre a și asigura mai ușor aprovizionarea cu substanțe alimentare.

Tot între măsurile cu caracter temporar, trebuiesc socotite și modificările politice-comerciale, determinate de schimbările teritoriale aduse de acțiunea militară. Astfel în legătură cu cucerirea Poloniei rusești stă punerea în vigoare în Mai 1915, a unei legi vamale și a unui tarif vamal pentru teritoriul ocupat al *Poloniei* intrat sub stăpânirea Austro-Ungariei. O lună mai târziu însă, la 5 Iulie 1915, se încheie un acord între guvernul German și cel Austro-Ungar după care teritoriile ocupate din *Polonia Rusească* alcătuiesc un *teritoriu vamal comun*. Taxele vamale se plătesc conform unui tarif unitar, iar veniturile se împart pe din două între ambele state. Aceste puține observațiuni sunt suficiente pentru priceperea tuturor măsurilor de politică comercială, oricât de numeroase ar fi ele, ce au fost provocate direct de războiu.

II. Efectele cu caracter durabil.

Situațiunea politicii comerciale dinainte de războiu.

Pentru cercetarea noastră efectele cu caracter durabil ale războiului asupra politicii comerciale sunt cu mult mai importante, fiind că ele ne arată, care sunt tendințele generale ale marilor state europene în alcătuirea viitoarelor lor relațiuni comerciale, tendințe de care un stat mic ca România va trebui să

ție seamă, pentruca în armonie cu ele să-și poată apăra interesele sale proprii. Această importanță ne silește să ne oprim ceva mai îndelung asupra perspectivelor, ce se deschid politicii comerciale a viitorului. Pentru a putea înțelege, care sunt tendințele — de modificare sau continuare — determinate de noua constelațiune politică ale politicii comerciale europene, trebuie să vedem mai întâiu, care eră situațiunea politicii comerciale înainte de războiu în special a marilor state europene: Anglia, Franța și Germania, și care eră atitudinea României față de ele și în al doilea rând cum se întrezăresc perspectivele viitorului.

Cercetarea regimurilor vamale contimporane ale celor trei mari țări arată două tendințe paralele și în același timp de sens contrar. Pe de o parte o creștere a relațiunilor internaționale, a intereselor comune, ce duc la o *internaționalizare* a capitalului și a producțiunii; pe de alta, o întindere din ce în ce mai largă a principiului de apărare a independenței economice a țărilor mari, unele față de altele, principiu ale cărui consecințe, din punct de vedere tarifar, sunt: ridicarea continuă a taxelor vamale și creșterea subvențiunilor statului sub formă de premii de încurajare. Într'adevăr legarea din ce în ce mai strânsă a tuturor statelor, prin mijlocul încheierii de convențiuni comerciale, care în afară de partea privitoare la taxarea mărfurilor cuprind numeroase măsuri relative la libertatea comerțului ca principiu, la libertatea și apărarea supușilor străini pe teritoriul național, la dreptul acestora de a exercita meserii și a înființa întreprinderi pe teritoriul național, la internaționalizarea transportului pe uscat și așa mai departe, a dus și duce din ce în ce mai mult la ușurarea și deci la intensificarea relațiunilor economice internaționale.

În acelaș scop, de a înlesni stabilirea de raporturi internaționale, în special prin mijlocul unificării legislației economice internaționale, a fost înființată și societatea numită în limba franceză «Union economique internationale» și în limba germană «Mitteleuropäischer Wirtschaftsverein». Această societate ține ședințe succesive în diferitele țări europene, în care este reprezentată printr'o secțiune națională. Până acum s'au ținut ședințe în Bruxelles în 1912 și în Budapesta în Ianuarie 1914. Personalitățile politice și economice cele mai însemnate fac parte din această uniune, iar secțiunile germană și austro-ungară, cuprind și un mare număr de funcționari înalți, cari participă la conferențele internaționale și prin aceasta imprimă deliberațiunilor Uniunii un caracter aproape oficios.

Până astăzi însă nu s'au discutat și deci nici nu s'au putut rezolva chestiuni de un interes mai larg. Motivul este desigur prudența membrilor ei, cari cunoscând greutățile, ce au de întâmpinat din partea vechilor legislații particulariste ale diferitelor state, vor să înceapă dela probleme mai puțin importante și mai speciale, pentruca mai târziu când mișcarea se va arăta rodnică să poată veni și cu proiecte de reformă mai mari. De aceea lucrările se mărginesc de ocamdată la pregătirea de soluțiuni practice asupra chestiunilor de detaliu. Adesea nu fac decât să alcătuiască planuri de coordonare sau de simplă unificare formală, ca de pildă simple modificări în felul de prezentare al tratatelor de comerț. Ori care ar fi rezultatul de până acum al conferințelor Uniunii economice internaționale, nu se poate nega, că ele împlinesc o operă de progres în sensul internaționalizării raporturilor economice.

(Va urmă).

CRONICĂ.

Nouele împrumuturi de războiu ale Ungariei și Austriei. La ultimul împrumut de războiu austriac s'au semnat în total 4.442 milioane Coroane, iar la cel ungar K 2 miliarde.

La băncile noastre subscrierile încă au luat, și de astădată proporții destul de considerabile. După informațiile, ce avem s'au subscris:

la «Albina» Sibiiu rotund	K	1.200,000.—
la «Victoria», Arad peste	»	950,000.—
la «Cassa de păstrare». Săliște peste	»	500,000.—
la «Furnica», Făgăraș peste	»	130,000.—
la «Cordiana», Fofeldea aproape	»	20,000.—
etc.		

Nr. 466—1916

Apel.

Comitetul central al „Asociațiunii” s'a fost adresat în anul trecut către publicul nostru cu rugarea: să-i trimită pentru proiectatul *Album* al eroilor din anii 1914 și cei următori, căzuți în lupta pentru Tron și Patrie, câte o fotografie (dacă se poate format cabinet) a scumpilor lor decedați, însemnând pe dosul ei, în mod legibil, numele decedatului, ocupațiunea și localitatea în care trăia înainte de războiu, anul nașterii, data morții, rangul său ca militar, trupa la care a servit, distincțiile sale militare și, dacă se poate, locul în care a căzut sau a fost rănit cel decedat. Totodată s'a fost indicat în apel, că fotografiile pot fi însoțite și de date biografice mai amănunțite, cari se vor păstra în arhiva „Asociațiunii” și la timpul său se vor da publicității.

De pe 2¹ astfel de fotografii, intrate la Asociațiune s'au făcut, deocamdată, clișee și s'au publicat în «Calendarul Asociațiunii pe anul 1916» și se vor introduce la timpul său, și în Album.

De astădată repetăm rugarea noastră către familiile acelor viteji, cari și-au jertfit viața pentru Tron și Patrie, ca să ne trimită fotografiile iubiților lor decedați, din cari, întrucât li se va putea face loc, se vor publica și în calendarul Asociațiunii pe anul 1917.

Totodată rugăm on. nostru public să binevoiască a trimite „Asociațiunii” toate *scrisorile* trimise acasă de soldații noștri dela front, în care se vorbește despre lupte și alte întâmplări de interes general și *toate poeziile scrise de ei* și nepublicate de ziare.

Socotind, că adunarea și studiarea acestui material are să fie de un folos neprețuit, rugăm Onor. noastră preoțime și învățătorime, cum și pe toți intelectuali noștri, să stăruie în cercul lor de activitate pentru ca acest apel să aibă un răsunet cât mai desăvârșit la obștea căreia îi este adresat.

Sibiiu, din ședința comitetului „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în 13 Maiu 1916.

Dr. Ilarion Pușcariu
p. prezident.

R. Simu
secretar sup.

Sumarul:

Cuvântul Blajului. — Influența războiului asupra viitoarei înfățișări a politicii comerciale. — Cronică: Nouele împrumuturi de războiu ale Ungariei și Austriei. — **Apel.**

„LUMINA“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Sibiiu.

Aduce la cunoștința deponenților săi, că va fructifica cu începere dela 1 Iulie a. c. pe lângă anunțul de până aci atât depunerile făcute până la 1 Aprilie 1916, cât și cele făcute dela 1 Aprilie a. c. încoace cu 4¹/₂%.

Depunerile în cont-curent, cât și cele primite până acum cu procent mai redus se vor fructifica cu 4%.

Sibiiu la 27 Maiu 1916.

Direcțiunea.

„SEBEȘANA“

instituit de credit și de economii în Szászsebes.

Anunț.

Aducem la cunoștința clientelei noastre cumcă începând dela 1 Iulie 1916 etalonul intereselor la depuneri spre fructificare se fixează cu 5%.

Szászsebes la 31 Maiu 1916.

Direcțiunea.

„AGRICOLA“,

bancă populară, societate pe acții, Szászsebes.

Aviz.

După depunerile elocate cu interese de peste 5%, începând cu 1 Iunie a. c., va calcula interesele cu reducere de 1¹/₂%.

Depuneri nouă se primesc cu 5%.

1—1

Direcțiunea.

„VIITORUL“

instituit de credit și econ., soc. pe acții în Ocna-Sibiiului.

Aviz.

Incepând cu 1 Iulie a. c., se reduce etalonul de interese cu 1¹/₂ (jumătate) procent după toate depunerile intrate înainte de 1 Aprilie 1916.

1—1

Direcțiunea.

„MIELUL“ cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Poiana.

Aviz.

„Mielul“ cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Poiana fructifică dela 1 Iulie a. c. depunerile:

până la suma de Cor. 5000 cu 4%.

peste „ „ „ 5000 cu 5%.

Darea după depuneri o plătește institutul.

Direcțiunea.

„CÂMPIANA“

reuniune de păstrare și credit ca însoț. în Ceanul-mare. — takarék- és hitelegylet, mint szövetkezet Mezőcsán.

CONVOCARE.

Membrii reuniunii de păstrare și credit ca însoțire „Câmpiana“ din Ceanul-Mare (Mezőcsán), se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 11 Iunie a. c. la 2 ore p. m., în edificiul școlii gr.-cat. din Ceanul-mare, cu următorul

Program:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere de pe anul de gestiune expirat.
3. Hotărâre asupra veniului curat și darea absolutorului atât pentru direcțiune cât și pentru comitetul de supraveghiere.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.
5. Eventuale propuneri.

Ceanul-mare, la 25 Maiu 1916.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A mezőcsáni „Câmpiana“ takarék- és hitelegylet mint szövetkezet tagjai meghívottnak

a IV-ik rendes közgyűlésre

mely 1916. június hó 11-én d. u. 2 órakor a mezőcsáni görög-kath. iskola épületében fog megtartatni a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megalakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése mult évi működéséről.
3. Határozat a tiszta nyereség felett és úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottságnak ujonan 3 évre való megválasztása.
5. Esetleges indítványok

Mezőcsán, 1916. május 25-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915.	Mérlegszámla 1915. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.
	K f		K f
Cassa în numărar — Pénztári készlet	138.26	Părți fundamentale — Üzlet részek	974.90
Imprumuturi — Kölcsönök	6,821.80	Fond de rezervă — Tartalékalap	132.32
		Depuneri spre fructificare — Betétek	1,294.46
		Reescompt — Visszleszámitolás	2,990.—
		Cont-curent — Folyószámla	1,075.50
		Dare restantă — Adó hátralék	47.49
		Interese după cvote — Üzletrészek kamatok	101.68
		Interese anticipate — Előlegezett kamatok	65.—
		Profit curat — Tiszta nyereség	278.71
	6,960.06		6,960.06

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Pierdere. — Nyereség- és veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese de depuneri — Betéti kamatok	63.06	Interese și alte venituri — Kamatok és egyéb jövedelmek	1,411.84
Interese de reescompt — Visszleszámitolási kam.	726.34		
Interese după cvote — Üzletrészek kamatok	68.18		
Spese — Költségek	93.06		
Dare — Adó	47.49		
Abscrieri — Leírások	135.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	278.71		
	1,411.84		1,411.84

Ceanul-mare (Mezőcsán), 31 Decembrie 1915.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Iuliu Socol m. p. Ioan Bumb m. p. Mihailă Cuc m. p. Nicolae Mocan m. p.
Toader Leas m. p. Mihailă Urdă m. p.

Revăzut și aflat corect. — Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Ceanul-mare (Mezőcsán), 25 Maiu 1916.

COMITETUL DE REVIZIUNE: — A FELÜGYELOBIZOTTSÁG:

Mihailă Cuc m. p. Alexandru Berindean m. p.

„ȘIBOTEANA”,

însoțire de credit în Șibot. — Hitelszövetkezet Alkenyéren.

CONVOCARE.

Onorații membri ai însoțirii de credit «ȘIBOTEANA» în Șibot, prin aceasta se convoacă la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la *Luni, în 12 Iunie st. n. 1916, la 11 ore a. m.*, în localul școlii gr.-or. rom. din loc.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului, distribuirea profitului curat și votarea absoluturului.
4. Alegerea alor doi membri în direcțiune, în locul celor a căror mandat a expirat.
5. Alegerea alor trei membri în comitetul de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.

Șibot, la 21 Maiu 1916 st. n.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

Az Alkenyéren székelő «ȘIBOTEANA» hitelszövetkezet tisztelt tagjai ezennel egybehivatnak

a XVI-ik rendes közgyűlésre,

mely *Hétfőn, 1916. évi június hó 12-én d. e. 11 órakor* Alkenyéren a gör.-kel. rom. iskola helyiségében fog tartatni.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása, intézkedés a jegyzőkönyv hitelesítése tárgyában.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentései.
3. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megszavazása.
4. Az igazgatóságba leendő két tag megválasztása a lejárt megbízatású tagok helyeiben.
5. A felügyelő-bizottságba leendő három tag megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Alkenyér, 1916. évi május hó 21-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.

Bilanț cu 31 Dec. 1915. — Mérlegszámla 1915. dec. hó 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în numărar — Késpénz	4,253	88	Părți fundamentale — Törzsbetétek	7,150	—
Obligațiuni cu cavenți — Kezeskötvények	37,581	50	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	21,924	82
Debitori — Adósok	90	61	Fond de rezervă — Tartalékalap	6,691	87
			Fond agricol — Gazdaságialap	1,000	—
			Prodiverse — Külömbözök	981	69
			Donațiuni — Adományok	276	—
			Interese anticipate pe 1916 — Előre bevett kamat		
			1916. évre	1,050	50
			Profit curat — Tiszta nyereség	2,851	11
				41,925	99

Debit — Tartozik.

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.

Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese după părți fundam. și depuneri — Törzs-és takarékbetési kamat	1,207	53	Interese dela obligațiuni — Kezeskötvény kamatok	6,032	09
Interese după reescont — Visszleszámitolási kamat	1,323	72	Proviziuni — Jutalékok	837	77
Spese administrative — Kezelési költségek	866	75			
Contribuție directă — Egyenes adó	500	—			
Contribuție de 10% — 10%-ok tőkekamat adó	120	75			
Profit curat — Tiszta nyereség	2,851	11			
				6,869	86

La începutul anului 1915 au fost 142 membri cu 166 părți fundam., în decursul anului au intrat 4 membri cu 6 părți fundam., au ieșit 25 membri cu 29 părți fundamentale la finea anului 1915 au fost 121 membri cu 143 părți fundamentale.

1915. év elején 142 tag 166 üzletrésszel volt, az évfolyamán belépett 4 tag 6 üzletrésszel, kilépett 25 tag 29 üzletrésszel, 1915. év végén volt 121 tag 143 üzletrésszel.

Șibot — Alkenyér, la 31 Decemvrie 1915.

Nicolae Miclea m. p.,
președ. — elnök.

Silviu Viorel m. p.,
cassar. — pénztárnok.

Liviu Selmarean m. p.,
contabil. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Marian m. p.

Ioan Prodan m. p.

Ioan Frâncu m. p.

Ananie Viorel m. p.

Simion Codea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine. — Alulirótt felügyelő-bizottság a jelen számlákat megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Șibot — Alkenyér, la 21 Maiu 1916.

Romulus Miclea m. p. Irimie Penesc m. p. Sofron Selmarean m. p. Avram Codea m. p. Livius Selmarean m. p.

„OPINCA“, reuniune de păstrare și credit în Ciachigârâu.

CONVOCARE.

Membrii reuniunii de păstrare și credit „OPINCA“ ca însoțire, în sensul §-ului 19 din statute, se invită la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Gârâu la 12 Iunie st. n. 1916, la 9 ore a. m. în localul însoțirii.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, stabilirea bilanțului pe anul 1915 și darea absolutului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Statorirea marcelor de prezență și viaticului membrilor din direcțiune și comitetul de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915. — Mérleg számla 1915. december hó 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Kézpénz	3,214.72	Capital în părți fundamentale — Alaptőke üzlet-részekben	16,856.93
Cambii — Váltótárca	46,021.—	Fond de rezervă — Tartalékalap	1,776.24
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag biztosított váltók	64,969.—	Fond de pensiune — Nyugdíjalap	84.60
Realități — Ingatlanok	747.60	Fond cultural-economic — Közművelődési gazdasági alap	44.75
Interese reescont anticipate — Előre fizetett visszeszám. kamat	551.75	Depuneri — Betétek	16,512.96
Mobilier — Felszerelés	300.—	Reescont — Visszeszámítás	79,000.—
amortizare — leírás	100.—	Depozite de cassă — Pénztári letétek	2,963.03
Debitori — Adósok	4,737.12	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	852.80
		Creditori — Hitelezők	2,054.87
		Profit — Nyereség	295.01
	120,441.19		120,441.19

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese: — Kamatok:		Interese — Kamatok	9,159.63
la depuneri — betétek után	899.42	Proviziuni și diverse — Jutalékok és vegyes bevételek	6,553.16
la reescont — visszeszámításnál	10,304.99		
la părți fundamentale — üzlet-részek után	991.97		
Contribuții — Adók	416.89		
Spese: — Költségek:			
curente de birou — üzleti költségek	794.51		
chirie — házbér	450.—		
salare — fizetése	1,340.—		
diurne — napidijak	120.—		
Amortizare: — Leírás:			
din mobilier — felszerelésből	100.—		
Profit — Nyereség	295.01		
	15,712.79		15,712.79

La finea anului 1915 sunt 140 membri cu 678 părți fundamentale. — 1915. év végén van 140 tag 678 üzletrésszel. Gârâu, la 31 Decembrie 1915. — Csákigorbó, 1915. december hó 31-én.

Victor Topan m. p., contabil — könyvelő.

Victor Varga m. p., cassar — pénztárnok.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Victor Varga m. p., prezident — elnök. Ilie Șerban m. p. Ioan Mihali m. p. Valeriu Groza m. p.
Augustin David m. p. Laurențiu Coste m. p. Alexandru Aluș m. p. Aurel Mezei m. p.

Revidat și aflat în ordine și consonanță cu registrele însoțirii. — Felülvizsgálva helyesnek és a szövetkezet üzleti könyveivel összhangzónak találtatott.

Gârâu, la 17 Maiu 1916. — Csákigorbó, 1916. május 17-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Anania Horvath m. p., prezident — elnök.

Maftciu Ciulean m. p.

Ioan Rus m. p.

„DUNĂREANA“, institut de economii și credit, soc. pe acții în Timiș-Cubin (Kevevára).

CONVOCARÉ.

P. T. acționari dela «DUNĂREANA» institut de economii și credit, societate pe acții, se invită prin aceasta la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 18 Iunie 1916, la 3 ore p. m., în localul institutului din Timiș-Cubin (Kevevára).

Ordinea zilei:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului și deciziune asupra distribuirii profitului curat.
4. Absolutoriul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.

Timiș-Cubin (Kevevára), la 23 Maiu 1916.

DIRECȚIUNEA.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generată, în persoană sau prin plenipotențiați, sunt poțitiți a-și depune acțiile cu cuponi și eventuale documente de plenipotențe cel mult până în 17 Iunie a. c. la 3 ore p. m., la cassa institutului nostru, eventual la institutele «Sentinela» Satul-nou, «Luceafărul» Vârșeț și «Oraviciana», Oravița.

Dacă numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu vor fi de-ajuns pentru decizii valide, adunarea generală se va ține în 26 Iunie 1916 la locul și ora indicată, conform §-ului 26 din statute.

Active.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1915.		Pasive.	
		K	f		K f
Cassa în număr	---	13,137	71	Capital social	80,000—
Cassa de păstrare postală	---	---	120	Depuneri spre fructificare	173,545-08
Cambii de bancă	58,401—	---	---	Cambii reescontate	99,972—
Cambii cu acop. hipotecară	192,735—	251,136	---	Imprumuturi hip. cedate	43,088—
Imprumuturi hipotecare	---	55,023	---	Cont-curent	784-80
Realități	---	22,438	50	Depozite de cassă	4,772-92
Mobilier	---	---	550	Interese transitoare	4,058-23
Diverși debitori	---	50,581	10	Profit curat	1,856-71
Acțiuni și efecte	---	5,981	50		
Spese de protest	---	---	101		
Spese proc. anticipate	---	---	2,792		
Interese transit. la reescompt	1,387-32	---	---		
„ „ la împr. hipot. cedate	859-56	---	---		
„ „ restante	3,969-57	6,216	45		
		408,077	74		408,077-74

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f		K f
Interese la depuneri	8,570-97			Interese dela escompt	17,694-46
Interese la reescompt	12,707-43			Interese dela împr. hip.	4,417-57
Interese la împr. hip. cedate	2,673-02	23,951	42	Interese dela acțiuni	285—
Spese de birou	1,298-01			Provizioni	10,888-30
salare	4,928—			Venite dela realități	1,440—
relut de cvartir	200—				
chirie	800—				
marce de prezență	394—				
porto postal	148-49	7,768	50		
Contribuție după int. depuneri	---	857	09		
Amortizări	---	80	---		
Perdere transpusă	---	211	61		
Profit curat	---	1,856	71		
		34,725	33		34,725-33

Timiș-Cubin (Kevevára), la 31 Decemvrie 1915.

V. Bunda m. p., director executiv.

Ilie Bêrlea m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

P. Stoica m. p., președinte.

V. Bunda m. p.

Miatu m. p.

Ilie Cocora m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și exacte.

Timiș-Cubin (Kevevára), la 23 Maiu 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Eugeniu Ghelner (concentrat) m. p., președinte.

Traian I. Marcu (concentrat) m. p.

Iovan Balan m. p.

Constantin Costicium (concentrat) m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet examinând registrele, bilanțul și contul profit și pierderi pe anul 1915 dela institutul de credit și economii «Dunăreana», le-am aflat în ordine.

Cu privire la propunerea direcțiunii pentru întrebuițarea profitului realizat în anul 1915, suntem de acord, că acela să se transpună în contul profitului pe anul viitor. Aderăm la toate celelalte propuneri și rugăm, să dați absolutoriul atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere pentru anul de gestiune 1915.

Timiș-Cubin, (Kevevára), la 23 Maiu 1916.

Comitetul de supraveghiere
al institutului de credit și economii «Dunăreana».